Súd:	Okresný súd Kežmarok
Spisová značka:	3C/237/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8410207241
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 02. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Andrej Kubinský
ECLI:	ECLI:SK:OSKK:2011:8410207241.2

Rozhodnutie

Okresný súd v Kežmarku samosudcom JUDr. Andrejom Kubinským v právnej veci žalobcu G., právne zastúpeného JUDr. Miloslavom Krausom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Bratislave 57, Jasovská 23 proti žalovanému SR zast. Ministerstvom spravodlivosti, Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody takto

r o z h o d o l :

I/ Žalovaný j e p o v i n n ý uhradiť v prospech žalobcu sumu 30.000 eur z titulu nemajetkovej ujmy, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II/ Vo zvyšujúcej časti nad sumu 30.000 eur súd návrh z a m i e t a .

III/ Žalovaný j e p o v i n n ý uhradiť v prospech žalobcu sumu 2.684,36 eur z titulu trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet JUDr. Miloslava Krausa, advokáta Advokátskej kancelárie v Bratislave.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podaným návrhom na začatie konania dožadoval vydania rozhodnutia súdu, na základe ktorého by bol žalovaný uhradiť mu ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a tiež nesprávnym úradným rozhodnutím v celkovej výške 41.790,52 eur. Ďalej žiadal trovy konania a trovy právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný s podaným návrhom na začatie konania nesúhlasil, aj keď uznal nárok súvisiaci s náhradou mzdy žalobcu, po jej posúdení a verifikovaní súdom a uznal žalobný nárok v časti advokátskych trov po ich posúdení a verifikovaní súdom. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, zotrval na svojej námietke v tom zmysle, že tento nárok nie je možné posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Zb., ale nárok že je potrebné posudzovať podľa skoršieho predpisu z r. 1969, ktorý s nemajetkovou ujmou neráta. Žalovaná strana v časti nemajetkovej ujmy žiadala návrh zamietnuť.

Procesný súd rozhodol čiastočným rozsudkom v predmetnej veci zo dňa 25. 10. 2010. Súd priznal žalovanému sumu 2.744 eur z titulu trov právneho zastúpenia JUDr. Turanským, ktoré zaviazal žalovaného uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšujúcej časti nad túto sumu súd návrh zamietol. Súd zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu z titulu náhrady mzdy za obdobie od 24. 5. 2004 do 11. 4. 2005, t.j. za desať a pol mesiaca sumou vo výške 4.957,30 eur, ktoré zaviazal žalovaného uhradiť v prospech žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšujúcej časti nad túto sumu súd návrh zamietol.

Nárok na neuplatnenú nemajetkovú ujmu súd vylúčil na samostatné konanie s tým, že po právoplatnosti čiastočného rozsudku bude vo veci pokračovať.

Čiastočný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o nárokoch žalobcu nadobudol právoplatnosť dňom 19. 11. 2010. Súd v novom konaní 3C 237/10 pokračoval, pričom jeho úlohou bolo rozhodnúť o priznaní alebo nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Na pojednávaní dňa 1. 2. 2011 právny zástupca žalobcu trval na návrhu, ktorým uplatňuje žalobca voči žalovanému nemajetkovú ujmu vo výške 33.000 eur. Pokiaľ ide o dôvody, tie čiastočne doplnil, ale čiastočne trval na tom, že súvisia, resp. boli špecifikované v konaní 3C 52/10.

Právna zástupkyňa žalovaného s uplatneným návrhom na nemajetkovú ujmu vo výške 33.000 eur nesúhlasila, žiadala návrh v plnom rozsahu ako neodôvodnený zamietnuť.

Súd vykonaným dokazovaním, najmä listinnými dôkaznými prostriedkami, ktoré mu boli doložené k návrhu 3C 52/10 i doplnené k návrhu 3C 237/10, ďalej výsluchom účastníkov i doloženými listinnými materiálmi zistil tento skutkový stav:

Uznesením Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odboru boja proti organizovanej kriminalite Východ, Košice vedeným pod č. K. zo dňa 21. 5. 2004 bol žalobca trestne stíhaný ako obvinený za trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona, trestný čin neoprávneného obohatenia podľa § 250d ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a trestný čin poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k 257 ods. 1 Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedenej skutočnosti osobná sloboda bola žalobcovi obmedzená dňom 24. 5. 2007 o 7.27 hodine. Väzba bola vykonaná v Ústave na výkon väzby v Leopoldove. Z väzby bol žalobca prepustený uznesením Krajskej prokuratúry Trenčín v konaní č. 1Kv 19/05-32 zo dňa 14. apríla 2005.

Vojenská obvodová prokuratúra Prešov podala dňa 10. 11. 2006 obžalobu č. OPV 131/06 Vojenskému obvodnému súdu Prešov. Vojenský obvodný súd rozsudkom sp. zn. 2T/30/2006-857 zo dňa 29. 5. 2008 z pod obžaloby VOP Prešov, Opv 131/06 zo dňa 10. 11. 2006 žalobcu oslobodil.

Vojenská obvodová prokuratúra Prešov podala dňa 16. 7. 2008 odvolanie voči uvedenému rozsudku, toto odvolanie bolo uznesením pod sp. zn. 5 To/31/2008 Vyšším vojenským súdom v Trenčíne zamietnuté dňa 15. 1. 2009.

Žalobca teda v písomnom návrhu na začatie konania tvrdil, že bol neprávom trestne stíhaný odo dňa 24. 5. 2004 až do 15. 1. 2009. Ďalej tvrdil a trval na tom, že z toho bol neoprávnene väzobne stíhaný od 24. 5. 2004 do 11. 4. 2005.

Žalobca v žalobe 3C 52/10 uplatnil nárok na čistú mzdu, o ktorú bol ukrátený, za 16 mesiacov väzby vo výške 255.184,- Sk (8.470 eur). Ďalej žalobca uplatnil nárok na náhradu škody, ktorá mu vznikla vynaložením finančných prostriedkov na trovy právneho zastúpenia pre obhajcu podľa faktúry č. 2009/03, a to vo výške 3.320,52 eur (100.034,- Sk).

V pôvodnej žalobe ďalej žalobca trval na tom, že tým, že bol trestne stíhaný a väzobne stíhaný, že toto poškodilo jeho dobré meno medzi občanmi, medzi spolupracovníkmi z radov polície a toto konanie orgánov činných v trestnom konaní má veľký vplyv na jeho ďalšie osobnostné a pracovné vzťahy. Nemajetkovú ujmu si žalobca vyčíslil na sumu 33.000 eur.

Celkovo uplatňoval žalobca v pôvodnom konaní sumu 41.790,52 eur. Žalobca ďalej trval na tom, že na návrh na prejednanie náhrady škody Ministerstvo spravodlivosti SR, teda žalovaný nereagoval, a preto bol podaný tento návrh na začatie konania. Rozsudkom zo dňa 25. 10. 2010 súd priznal žalovanému nárok na náhradu sumy 2.744 eur z titulu trov právneho zastúpenia JUDr. Turanského, vo zvyšujúcej časti nad túto sumu nárok zamietol. Ďalej súd priznal žalobcovi nárok na sumu 4.957,30 eur z titulu mzdy za obdobie od 24. 5. 2004 do 11. 4. 2005. Vo zvyšujúcej časti súd návrh zamietol.

Pokiaľ ide o nárok na uplatnenú nemajetkovú ujmu vo výške 33.000 eur, toto vylúčil súd na samostatné konanie s tým, že bude ďalej vo veci konať po právoplatnosti čiastočného rozsudku.

Na pojednávaní dňa 1. 2. 2011 právny zástupca žalobcu trval na podanom návrhu na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 33.000 eur, aby teda súd návrhu vyhovel. Vo svojom návrhu poukázal, že nemajetkovú ujmu uplatňuje aj s poukazom na to, že jeho klient - žalobca bol vo väzbe 326 dní, za túto dobu prišiel o zamestnanie, keďže predtým bol výkonný policajt, rozviedla sa s ním manželka, stratil veľa svojich priateľov a známych. Pri vyčíslení uplatneného nároku vychádzal právny zástupca a jeho klient aj z dielčích nárokov svojho klienta, teda zohľadnil skutočnosť, že vlastne žalobca do budúcna tým, že nebude môcť vykonávať funkciu policajta, bude mať stále istú ujmu na príjmoch, ktoré mohol dosahovať vo výkone služby, ak by nebolo došlo k zásahu do jeho osobnostných práv nezákonnou väzbou. Právny zástupca v tejto súvislosti poukázal aj na poškodenie dobrého mena žalobcu s poukazom na to, že mesto W. je malé mestečko, kde sa ľudia navzájom poznajú a istú citovú ujmu pocítil nielen žalobca, ale aj jeho rodičia a najbližšia rodina, ktorá v tomto meste žila.

Právna zástupkyňa žalovaného, pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, vyslovila absolútne odmietavý postoj k tomuto návrhu a žiadala návrh zamietnuť. V tejto súvislosti poukázala na to, že časť väzby, resp. trestného stíhania bola realizovaná aj počas doby, keď bol účinný zákon č. 58/1969, ktorý neumožňoval takéto odškodňovanie nemajetkovej ujmy, teda nepriznával tieto nároky. V tejto súvislosti poukázala na isté judikáty, ktoré doložila do spisu. Ďalej poukázala na to, že väzba a celé trestné stíhanie prebiehalo v rámci zákona v istej dobe a nemožno hovoriť o nezákonnom postupe orgánov činných v trestnom konaní. V tejto súvislosti právna zástupkyňa doložila súdu aj rozhodnutie Európskeho súdu v Štrasburgu, ktoré je založené v spise.

Procesný súd v tejto súvislosti vypočul žalobcu, ktorý sa vyjadril ku všetkým okolnostiam, ktoré sú uvedené v návrhu na začatie konania, ale ktorý sa vyjadril aj k návrhu na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 33.000 eur. V tejto súvislosti žalobca upozornil súd, že celá vec sa ťahá už 6 rokov a že je to už 6 rokov psychického teroru, psychického tlaku, ktorý bol naňho vyvíjaný, vyvíjaný na jeho rodinu, na rodičov, prípadne priateľov. Dal do pozornosti súdu aj to, že trestné stíhanie bolo zastavené preto, lebo skutok, za ktorý bolo začaté, sa nestal, teda nevyšli v priebehu konania na svetlo sveta nejaké nové okolnosti, ale tie okolnosti boli od počiatku zrejmé a zjavné. Poukázal v tejto súvislosti aj na to, že toto konanie napríklad u jeho rodičov viedlo k zhoršeniu ich zdravotného stavu, ktorý odhadol na 60 až 70 % a upozornil ďalej, že peniaze, ktoré žiada, nie sú taký prínos, z ktorého by mal on zbohatnúť, ale že sú len istou náplasťou za všetky útrapy, ktoré prežil. Pripomenul ďalej, že celá kauza bola trikrát medializovaná a vždy tam boli uvedené jeho iniciály a keďže, ako už bolo povedané vyššie, žijeme v malom meste, každý vedel o koho sa jedná. Uviedol ďalej v rámci výsluchu, že táto kauza, že toto trestné stíhanie zničilo jeho kariéru, ale najviac ho mrzí, že po ukončení tejto kauzy, teda keď bol oslobodený, nikto z kompetentných nenašiel odvahu ospravedlniť sa mu a povedať aspoň nejaké slovo na ospravedlnenie. Trval na tom, že konaním polície a prokuratúry bolo poškodené jeho meno, zdravie, rodina a tie veličiny, ktoré nie je možné nahradiť žiadnymi finančnými prostriedkami. V priebehu výsluchu ďalej tvrdil, že to, čo ho postihlo, naňho vyvíjalo obrovský psychický tlak. Pod týmto tlakom žil on, celá jeho rodina, rodičia a blízky a že tento psychický tlak zrejme neuniesla jeho manželka, ktorá po ukončení prípadu sa s ním rozviedla, uviedol, že v podstate stratil aj dieťa, pretože dieťa bolo zverené manželke. Ďalej uviedol, že toho času je zamestnaný ako obchodný zástupca v pekárni svojho otca. Po ukončení kauzy sa pokúšal vrátiť do polície, no tam nejavili zrejme oňho nejako záujem, a preto sa zamestnal inde.

Procesný súd po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti, po oboznámení sa s dostupnými materiálmi rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku z týchto dôvodov:

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, túto žalobca uplatňoval v podstate s poukazom na znenie ust. § 11 až 13 Obč. zákonníka. V súvislosti s tým, že voči žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie a bol aj väzobne riešený, je treba povedať, že na danú problematiku je potrebné aplikovať v danej veci zákon č. 58/1969 a v súčasnej dobe už platný zákon č. 514/2003 Zb., oba tieto zákony riešia problematiku náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu iného štátneho orgánu, či orgánov verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Z oboch týchto predpisov však nie je možné „vychádzať", teda nie je možné ich aplikovať, keďže možnosť priznania nemajetkovej ujmy neupravujú. V tejto súvislosti súd pripomína, že Slovenská republika je viazaná aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom danú problematiku nezákonnej väzby rieši aj článok 5 ods. 5 Dohovoru.

V zmysle čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť, ak každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

I keď čl. 5 ods. 5 Dohovoru zaručuje odškodnenie za pozbavenie osobnej slobody v prípadoch obdobným prípadom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, možno tento článok použiť aj v prípadoch, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe.

Už vyššie bolo povedané, že na tento prípad bude procesný súd aplikovať „Dohovor", ktorý je v zmysle čl. 154c ods. 1 Ústavy SR súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a má prednosť pred zákonom, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Účinnosť medzinárodnej zmluvy pred zákonom znamená ústavný príkaz adresovaný súdu aplikovať ex offo na daný prípad priamo relevantné ustanovenia medzinárodnej zmluvy, a to za predpokladu, že sú splnené všetky podmienky vyplývajúce z uvedeného ústavného článku. Dohovor priznáva tak nárok na škodu materiálnu, ako aj nemateriálnu. Nositeľmi tejto zodpovednosti sú štát na jednej strane a na druhej strane ten, na kom bola väzba vykonaná. Podmienkami tejto zodpovednosti sú rozhodnutie o väzbe, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Podmienkou je to, že bolo trestné stíhanie zastavené alebo že bol žalovaný oslobodený z pod obžaloby.

Pri priznaní výšky nároku súd skúmal predovšetkým závažnosť ujmy, ktorú utrpel žalobca v dôsledku neoprávneného zásahu do jeho práv a osobných slobôd a ďalej na intenzitu tohto zásahu v súvislosti s trestným stíhaním vedeným proti jeho osobe a s väzobným riešením tohto trestného stíhania. Súd prihliadal predovšetkým na dĺžku väzobného stíhania a na skutočnosti súvisiace so závažnosťou obvinenia, ďalej na skutočnosti súvisiace so zásahom aj do práv rodinných príslušníkov, rodičov a celkovej situácie v rodine a v zamestnaní žalobcu.

Po vykonanom dokazovaní preto procesný súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku a priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur, ktoré je potrebné, aby žalovaný uhradil v prospech žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konštatuje, že najmä väzobným konaním bolo mimoriadne vážne zasiahnuté do súkromia žalobcu, do súkromia jeho rodiny, čo spôsobilo aj závažné dôsledky v povesti žalovaného, jeho rodinnom živote, jeho ďalšej možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v súkromí. Značne bola poškodená povesť a ľudská dôstojnosť žalovaného.

Pri rozhodovaní procesný súd prihliadol aj na známe judikáty v ČR a SR. Ide najmä o rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Cdo 177/05 a rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. II ÚS 590/08.

O trovách konania rozhodol súd v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a podľa úspechu v konaní priznal tieto trovy úspešnému žalobcovi. Trovy konania pozostávajú z týchto úkonov právnej pomoci:

– príprava a prevzatie zastúpenia - 505,79 eur,

– podanie návrhu o náhradu škody z 12. 3. 2010 - 505,79 eur,

– pojednávanie dňa 7. 10. 2010 - 505,79 eur a 7,21 eur režijný paušál, náhrada cestovného Bratislava - Kežmarok a späť - 714 km x 0,183 eur/1 km, 7,4 l/100 km, 1,139 eur/1 1, t.j. spolu 190,84 eur + náhrada za stratu času za každú polhodinu - 16 x 11,59 eur - 185,44 eur,

– pojednávanie dňa 1. 2. 2011 na OS v Kežmarku, tarifná odmena 505,79 eur, režijný paušál 7,41 eur, náhrada cestovného na trase Bratislava - Kežmarok a späť - 714 km x 0,183 eur/1 km, 7,4 l/100 km, 1,25 eur/1 l, t.j. spolu 196,71 eur + náhrada za stratu času za každú polhodinu, to znamená 16 x 11,59 eur - 185,44 eur,

Spolu uplatňuje právny zástupca nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 2.796,21 eur + 20 % DPH, t.j. 559,24 eur, spolu uplatnil nárok na sumu 3.355,45 eur.

Pokiaľ ide o trovy právneho zastúpenia, boli účtované podľa advokátskej tarify, pričom tarifná hodnota veci predstavovala hodnotu jedného úkonu 505,79 eur, hodnota celej veci 41.790,52 eur. Trovy konania tak ako boli vyčíslené žalobcom súd znížil na 4/5-iny uplatnenej sumy v podstate s poukazom aj na úspech žalobcu v konaní z hľadiska istiny nemajetkovej ujmy, náhrady mzdy a trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Teda žalobca vyčíslil trovy konania na sumu 3.355,45 eur a boli mu priznané trovy vo výške 2.684,36 eur. Žalovaná strana trovy neuplatnila.

Trovy právneho zastúpenia je potrebné poukázať na účet JUDr. Miroslava Krausa, advokáta AK v Bratislave, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

O Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

O V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

O Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že :

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

O Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

O Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).